

สรุป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๕๙-๓๖๖๑/๒๕๖๒ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง

ธนาคาร ก. กัปปวก

ผู้คัดค้าน

ความผิดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติมาตรการทางกฎหมาย ๒ ส่วน ได้แก่ มาตรการทางอาญารฐานฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่งที่ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยมาตรการส่วนหลังเป็นกระบวนการยึดทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil forfeiture) ซึ่งพิจารณาตัวทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินว่ามีแหล่งที่มาของทรัพย์สินจากการกระทำความผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐานของพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาความผิดของบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน มาตรา ๕๙ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติให้การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินให้ยื่นต่อศาลแพ่ง และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้โดยอนุโลม จึงไม่จำเป็นต้องนำหลักกฎหมายอาญาหรือวิธีพิจารณาความอาญาที่ต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยจนปราศจากข้อสงสัยตามสมควรมาวินิจฉัย ดังนั้น มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ จึงมิใช่โทษทางอาญาตาม ป.อ. มาตรา ๑๘ (๕) แม้ความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑๕) จะบัญญัติเพิ่มเติมภายหลังที่จำเลยต้องหาว่ากระทำความผิด ก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังเป็นโทษแก่บุคคล และเมื่อมีการบัญญัติเพิ่มเติมความผิดมูลฐานดังกล่าวแล้วก็มีผลบังคับย้อนหลังไปทันทีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น

ผู้คัดค้านที่ ๓ นำสืบว่าถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแทนบิดาบุญธรรมสัญชาติเวียดนามซึ่งไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ เป็นการนำสืบอ้างว่าที่ดินดังกล่าวไม่ใช่ของผู้คัดค้านที่ ๓ กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขตาม มาตรา ๕๐ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ศาลจะสั่งให้คืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๓ ได้

แม้ทรัพย์สินบางรายการเป็นที่ดินที่กู้เงินจากสถาบันการเงินและเงินที่ชำระเบี้ยประกันภัย แต่เมื่อผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่อาจนำสืบถึงแหล่งที่มาของเงินได้โดยสุจริต เงินที่ผู้คัดค้านที่ ๓ นำไปชำระคืนให้แก่สถาบันการเงินหรือชำระเบี้ยประกันจึงเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเช่นกัน จึงฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

คดีทั้งสามสำนวนนี้ศาลชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกผู้ร้องทั้งสามสำนวนว่า ผู้ร้อง ให้เรียกผู้คัดค้านทั้งสามสำนวน รวม ๘ ราย ดังนี้ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ นายกัมปนาท ว่า ผู้คัดค้านที่ ๒ นางสาวดาวเรือง ว่า ผู้คัดค้านที่ ๓ นางสาวเกษศิริรินทร์ ว่า ผู้คัดค้านที่ ๔

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

นางสาวภิรมยา ว่า ผู้คัดค้านที่ ๕ นายพงษ์พัฒน์ ว่า ผู้คัดค้านที่ ๖ นางเกศกมล ว่า ผู้คัดค้านที่ ๗ และ พันตำรวจโทพิชิต ว่า ผู้คัดค้านที่ ๘

ผู้ร้องยื่นคำร้องทั้งสามสำนวนขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สิน รวมทั้งสิ้น ๑๕๕ รายการ พร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ ๑ ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๗ ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๗ ผู้คัดค้านที่ ๘ ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สิน หากศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ขอให้ศาลมีคำสั่งกันส่วนให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๘ กิ่งหนึ่ง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ทรัพย์สินจำนวน ๑๕๕ รายการ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง สำหรับทรัพย์สิน ตามบัญชีทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๑๐ รายการที่ ๗๑ ถึง ๗๖ และทรัพย์สินตามบัญชีทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๒๑ รายการที่ ๒ ให้นำออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง และนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปชำระหนี้ จำนองพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ส่วนที่เหลือ (หากมี) ให้ตกเป็นของแผ่นดิน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๘ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ยื่นฎีกาพร้อมคำร้องขออนุญาตฎีกาด้วย เมื่อคดีนี้ได้ยื่นคำร้องไว้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ จึงไม่ต้องขออนุญาตฎีกาให้ยกคำร้องขออนุญาตฎีกาและมีคำสั่งรับฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ส่วนผู้ร้องยื่นคำแก้ฎีกาแล้ว

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๗ เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านที่ ๒ ได้ในท้องที่สถานีตำรวจภูธรโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา พร้อมเงิน ๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท จากการสอบสวนผู้คัดค้านที่ ๒ ให้การว่า เงินดังกล่าวผู้คัดค้านที่ ๒ นำติดตัวมาเพื่อซื้อไม้พะยูนจากนายถาวร แต่ไปดูไม้แล้วปรากฏว่าเป็นไม้ชิงชันจึงไม่ซื้อ ขณะเดินทางกลับพบเจ้าพนักงานตำรวจ ตั้งจุดตรวจค้นและตรวจพบเงินดังกล่าว ก่อนหน้านั้นเคยมีคำพิพากษาว่าผู้คัดค้านที่ ๒ กระทำความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์สินอาชญากรรมชาติ ๒ คดี จากการสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจเชื่อว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๒ กับพวก เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวจึงรายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงินทราบ คณะกรรมการธุรกรรมตรวจสอบแล้วเชื่อว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๒ กับพวกเป็นทรัพย์สิน ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีมติ ให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๗ ไว้ชั่วคราว และจากการตรวจสอบพยานหลักฐานพบว่านางแดงฮั้ว มารดาของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอาชญากรรมชาติเมื่อปี ๒๕๔๖ ผู้คัดค้านที่ ๓ ถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๓ คดี ผู้คัดค้านที่ ๕ และที่ ๖ เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แม้ผู้คัดค้านที่ ๓ และที่ ๔ จะมิได้ถูกศาลพิพากษาลงโทษในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอาชญากรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม แต่ทั้งหมด

เป็นเครือญาติกับผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๗ และนางแดงฮั่ว นอกจากนี้ยังพบว่ามียกกลุ่มบุคคลสัญชาติลาวโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๗ จำนวนหลายครั้งรวมเป็นเงินประมาณพันล้านบาท ผู้คัดค้านที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๗ จึงเป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน เชื่อว่าทรัพย์สินที่มีชื่อของผู้คัดค้านที่ ๒ ถึงที่ ๗ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จึงมีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๒ กับพวกตกเป็นของแผ่นดิน

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ประการแรกว่า การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ใช่มาตรการทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๕) จึงไม่อาจใช้บังคับย้อนหลังได้ เมื่อความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอาชญากรรมชาติและสิ่งแวดลอม โดยการใช้อึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินอาชญากรรมชาติหรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินอาชญากรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตามที่บัญญัติเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ บทบัญญัติมาตรา ๓ (๑๕) จึงไม่อาจใช้บังคับแก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ได้ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติมาตรการทางกฎหมาย ๒ ส่วน ได้แก่ มาตรการทางอาญาฐานฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่งที่ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยมาตรการส่วนหลังเป็นกระบวนกรยึดทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil forfeiture) ซึ่งพิจารณาตัวทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินว่ามีแหล่งที่มาของทรัพย์สินจากการกระทำความผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐานของพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาความผิดของบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งเป็นเรื่องทางอาญาที่ต้องพิสูจน์ความผิดตามหลักการพิสูจน์พยานหลักฐานในคดีอาญาดังจะเห็นได้จากมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินให้ยื่นต่อศาลแพ่ง และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ โดยอนุโลม เจตนารมณ์ของการขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินนั้น คือ การที่กฎหมายไม่อาจยอมรับให้บุคคลอ้างกรรมสิทธิ์เหนือทรัพย์สินที่ได้มาโดยกระทำความผิด จึงไม่จำเป็นต้องนำหลักกฎหมายอาญาหรือวิธีพิจารณาความอาญาที่ต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยจนปราศจากข้อสงสัยตามสมควรมาวินิจฉัย ดังนั้น มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมิใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๕) แม้ความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑๕) จะบัญญัติเพิ่มเติมภายหลังที่จำเลยต้องหาว่ากระทำความผิด ก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังเป็นโทษแก่บุคคล และเมื่อมีการบัญญัติเพิ่มเติมความผิดมูลฐานดังกล่าวแล้วก็มีผลบังคับย้อนหลังไปทันทีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า ทรัพย์สินตามบัญชีทรัพย์สินในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือไม่

ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ไม่อาจจะรับฟังข้อเท็จจริงในการกระทำความผิดของนางแดงฮั่ว ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ในคดีของศาลจังหวัดภูเก็ต หมายเลขแดงที่ ๙๔๙/๒๕๔๖ มาพิจารณาความผิดของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ได้ ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ไม่ได้กระทำความผิดมูลฐาน นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

เป็นบุตรของนางแดงฮั่ว เมื่อปี ๒๕๔๗ ผู้คัดค้านที่ ๒ ถูกจับพร้อมของกลางตัวนี้มากกว่า ๑๘๓ ตัว และศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ ในปี ๒๕๕๒ ถูกดำเนินคดีและศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนผู้คัดค้านที่ ๕ และที่ ๖ เคยถูกจับกุมพร้อมตัวนี้หรือตัวลิน ๑๐๔ ตัว และศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ นอกจากนี้ผู้คัดค้านที่ ๖ ยังถูกดำเนินคดีข้อหาร่วมกันมิไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้าม (พะยุง) อันยังมีได้แปรรูปโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลเกนยีสิบตันหรือทอน และร่วมกันมิไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตรวมปริมาตรเกินสองลูกบาศก์เมตร ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๕ และที่ ๖ จึงเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีจำต้องนำความผิดของนางแดงฮั่ว มาพิจารณาความผิดของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ ตามที่ฎีกา ส่วนผู้คัดค้านที่ ๓ เคยถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๓ คดี แม้ศาลจะไม่มีคำพิพากษาว่ากระทำความผิด และเคยถูกขัดทอต่อว่าเป็นผู้ว่าจ้างให้ขนงาช้างจำนวน ๒๐ กิ่ง ซึ่งพนักงานอัยการมีความเห็นสิ่งไม่พ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอก็ตาม เมื่อพิจารณาประกอบข้อเท็จจริงว่าผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นพี่น้องกับผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๕ และที่ ๖ และเป็นบุตรของนางแดงฮั่วซึ่งถูกศาลพิพากษาลงโทษในความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน ผู้คัดค้านที่ ๓ จึงเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานซึ่งกฎหมายให้สันนิษฐานว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เมื่อผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ผู้ร้องร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ จึงต้องแสดงให้เห็นว่า (๑) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือ (๒) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลฎีกาเห็นควรวินิจฉัยก่อนว่า ทรัพย์สินในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ และผู้คัดค้านที่ ๓ มีแหล่งเงินได้อันเป็นที่มาของทรัพย์สินดังกล่าวโดยสุจริตหรือไม่ เนื่องจากผู้คัดค้านอื่นล้วนให้การว่ามีเงินได้จากผู้คัดค้านที่ ๓ หรือช่วยเหลือกิจการของผู้คัดค้านที่ ๓

ผู้คัดค้านที่ ๓ นำสืบถึงที่ดินทรัพย์สินรายการที่ ๘๑ ถึง ๘๔ ตามบัญชีทรัพย์สิน จำนวน ๔ แปลงว่า บิดาบุญธรรมของผู้คัดค้านที่ ๓ ให้เงินมาซื้อที่ดินเพื่อลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทย แต่เนื่องจากบิดาบุญธรรมมีสุขภาพย่ำแย่ไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ได้ จึงให้ผู้คัดค้านที่ ๓ ถือกรรมสิทธิ์แทน เป็นการนำสืบอ้างว่าที่ดินทั้ง ๔ แปลงดังกล่าวไม่ใช่ของผู้คัดค้านที่ ๓ เมื่อผู้คัดค้านที่ ๓ รับว่าไม่ใช่เจ้าของที่แท้จริง กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ศาลจะสั่งให้คืนทรัพย์สินรายการดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านที่ ๓ ส่วนทรัพย์สินรายการอื่น เมื่อศาลได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่าผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และผู้คัดค้านที่ ๓ มีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ ๓ นำสืบว่า ประมาณปี ๒๕๔๘ ประกอบธุรกิจเลี้ยงและจำหน่ายจระเข้ร่วมกับผู้คัดค้านที่ ๘ ซึ่งเป็นสามี มีรายได้ประมาณ ๑๒ ล้านบาท ต่อมาประมาณปี ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านที่ ๓ เริ่มซื้อสังหาริมทรัพย์เป็น

ที่ดินหลายแปลงเพื่อสร้างบ้าน ประกอบกิจการสวนสัตว์และสวนน้ำ โดยทรัพย์สินส่วนใหญ่ผู้คัดค้านที่ ๓ ได้มาจากบิดาบุญธรรมสัญชาติเวียดนาม บางส่วนมาจากการกู้ยืม แต่ผู้คัดค้านที่ ๓ กลับตอบคำถามค้านผู้ร้องว่าเคยเบิกความที่ศาลจังหวัดชัยภูมิเกี่ยวกับธุรกิจฟาร์มจระเข้ เมื่อปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๕๖ ประสบปัญหาขาดทุน และเคยให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ของสวนสัตว์และสวนน้ำว่ามีรายจ่ายมากกว่ารายได้ นอกจากนี้ ผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่รู้จักและไม่เคยทำธุรกิจกับบุคคลสัญชาติลาว ๔ คน ที่โอนเงินเข้าบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๓ หลายครั้งรวมจำนวน ๒๘๐ ล้านบาท รู้เพียงว่าเป็นผู้รับแลกเงินตราที่บิดาบุญธรรมของผู้คัดค้านที่ ๓ สั่งให้โอนเงินเข้าบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๓ ทางนำสืบของผู้คัดค้านที่ ๓ เกี่ยวกับที่มาของรายได้ล้วนขัดแย้งกันเองและขัดกับเหตุผลทั้งผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่นำบุคคลดังกล่าวมาสืบ รวมทั้งไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่แท้จริงมาแสดงให้เห็นว่าเป็นแหล่งเงินได้ที่สุจริต ทางนำสืบของผู้คัดค้านที่ ๓ จึงไม่อาจหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ แม้ทรัพย์สินบางรายการเป็นที่ดินที่ผู้คัดค้านที่ ๓ กู้เงินจากสถาบันการเงินและเงินที่ชำระเบี้ยประกันภัย แต่เมื่อผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่อาจนำสืบถึงแหล่งที่มาของเงินได้โดยสุจริตตามที่ได้อ้างอิง เงินที่ผู้คัดค้านที่ ๓ นำไปชำระคืนให้แก่สถาบันการเงินหรือชำระเบี้ยประกันจึงเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเช่นกัน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ผู้คัดค้านที่ ๒ เบิกความว่าได้รับเงินจากผู้คัดค้านที่ ๓ ซึ่งเป็นพี่สาว โดยผู้คัดค้านที่ ๓ แบ่งเงินบางส่วนจากการประกอบธุรกิจให้ และบางส่วนผู้คัดค้านที่ ๓ ให้ผู้คัดค้านที่ ๒ ยืมเพื่อใช้จ่ายในกิจการ จึงเป็นการนำสืบว่าเงินและทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๒ ล้วนมาจากผู้คัดค้านที่ ๓ โดยผู้คัดค้านที่ ๒ ไม่นำสืบถึงที่มาของรายได้ การประกอบอาชีพอื่นที่จะมีเงินเข้าออกบัญชีจำนวนมาก ทั้งผู้ร้องมีพยานซึ่งเป็นพนักงานธนาคารหลายแห่ง เบิกความยืนยันประกอบเอกสารว่ามีบุคคลสัญชาติลาวจำนวน ๔ คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ ๓ ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ ๒ หลายครั้งเป็นระยะเวลากว่า ๒ ปี จำนวนกว่า ๓๐๐ ล้านบาท โดยผู้คัดค้านที่ ๒ ไม่ทราบว่าเป็นเงินเพื่อชำระค่าอะไรและไม่เคยทำธุรกิจกับบุคคลดังกล่าว เมื่อฟังประกอบกับผู้คัดค้านที่ ๒ เคยถูกดำเนินคดีในการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติมาโดยตลอดตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ และศาลได้อ้างอิงไปแล้วว่าผู้คัดค้านที่ ๓ ซึ่งผู้คัดค้านที่ ๒ อ้างว่าเป็นที่มาของเงินได้ของตนนั้นไม่อาจนำสืบได้ว่าตนมีแหล่งที่มาของเงินได้โดยสุจริต จึงต้องฟังว่าทรัพย์สินในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๒ ตามบัญชีทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเช่นกัน

ผู้คัดค้านที่ ๕ เป็นบุตรและเป็นผู้รับโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างทรัพย์สินรายการที่ ๖๔ ตามบัญชีทรัพย์สินจากนางแดงฮั่ว ซึ่งศาลวินิจฉัยแล้วว่าเป็นผู้กระทำความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้คัดค้านที่ ๕ จึงเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน ต้องด้วยข้อสันนิษฐานของมาตรา ๕๑ วรรคสอง (เดิม) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต ผู้คัดค้านที่ ๕ จึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวว่าตนได้รับโอนที่ดินพิพาทมาโดยสุจริต แต่ผู้คัดค้านที่ ๕ กลับไม่นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว ทั้งนี้ได้นำสืบว่าตนมีรายได้จากการประกอบอาชีพโดยสุจริต กลับตอบคำถามค้านผู้ร้องว่าผู้คัดค้านที่ ๕ เป็นแม่บ้านไม่มีรายได้มา ๒ ปีแล้ว แต่มีรายการโอนเงินจากบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๕ ไปยังผู้มีชื่อที่จังหวัดสงขลาจำนวนมากถึง ๑๔ ล้านบาท และรับว่ามีบุคคลสัญชาติลาวจำนวน ๔ คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่โอนเงินให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๖ ได้โอนเงินเข้าบัญชีผู้คัดค้านที่ ๕ จำนวน ๗๓ ล้านบาท ผู้คัดค้านที่ ๕ และที่ ๖ เคยถูกจับกุมพร้อมตัวนิ่มหรือ

ตัวลีน ๑๐๔ ตัว และศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงฟังว่า
ทรัพย์สินทั้งสองรายการของผู้คัดค้านที่ ๕ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ส่วนผู้คัดค้านที่ ๖ เห็นว่า เมื่อพิจารณาเอกสารการเสียหายใช้ในการประกอบกิจการร้านขายเฟอร์นิเจอร์
ซึ่งผู้คัดค้านที่ ๖ ร่วมกับผู้คัดค้านที่ ๗ ซึ่งเป็นภริยา ปี ๒๕๔๘ เสียภาษี ๕๐๐ บาท ปี ๒๕๔๙ เสียภาษี ๗๘๐ บาท
ปี ๒๕๕๑ เสียภาษี ๕๗๔ บาท แต่ปรากฏว่ามีเงินที่โอนเข้ามาในบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๖ จากต่างประเทศ
เป็นจำนวนหลายสิบล้านบาท โดยไม่ปรากฏหลักฐานรายรับรายจ่าย หรือวิธีดำเนินธุรกิจในการติดต่อระหว่างกัน
ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านที่ ๖ ยื่นแบบรายการเสียหายต่อกรมสรรพากร ทั้งบุคคลต่างชาติที่โอนเงินเข้าบัญชี
ผู้คัดค้านที่ ๖ ก็เป็นบุคคลกลุ่มเดียวกับที่โอนเงินให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ซึ่งผู้คัดค้านที่ ๓ นำสืบว่า
เป็นบุคคลที่รับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ตนไม่เคยประกอบธุรกิจด้วย แต่ผู้คัดค้านที่ ๖ กลับนำสืบว่า
เป็นการโอนเงินในการทำธุรกิจขายจระเข้และซื้อไม้ทำเฟอร์นิเจอร์ร่วมกัน ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่า
ผู้คัดค้านที่ ๖ เคยถูกจับกุมพร้อมตัวนิ่มหรือตัวลีน ๑๐๔ ตัว และศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และยังถูกดำเนินคดีข้อหาร่วมกันมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้าม (พะยุง)
อันยังมีได้แปรรูปโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลเกยยี่สิบตันหรือท่อน และร่วมกันมีไม้หวงห้าม
แปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตรวมปริมาณเกินสองลูกบาศก์เมตร ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔
ซึ่งล้วนเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางอาญา ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ ๖ มีแหล่งเงินได้
มาโดยสุจริต ส่วนที่ดินทรัพย์สินรายการที่ ๖๕ ถึง ๖๘ ตามบัญชีทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ ๖ อ้างว่าผู้คัดค้านที่ ๓ ยกให้
โดยสุจริต เมื่อศาลได้วินิจฉัยไปแล้วว่าผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่อาจนำสืบได้ว่าตนมีแหล่งที่มาของเงินได้โดยสุจริตและ
ฟังว่าทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
ทรัพย์สินรายการที่ ๖๕ ถึง ๖๘ ตามบัญชีทรัพย์สิน จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเช่นเดียวกัน

ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นให้ทรัพย์สินตามบัญชีทรัพย์สินในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๒
ที่ ๓ ที่ ๕ และที่ ๖ พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดินนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๕
และที่ ๖ ทั้งหมดฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ